

ניצוצי חיזוק ואמונה
מאוצר שיחותיו ומכתביו של הגאון הצדיק
דבי יעקב מאיר שעכטער שליט"א

המנהגים היהודיים

פניני הפרשה

פתגמים קדישין ומרגישים טבין
שנשמעו מפיק הגה"צ מורינו שליט"א
בשעה של קורת רוח ובשבילי דאורחא

"שמחת פורים"

■ תיקונים נפלאים בפורים

בימי הפורים נעשים תיקונים נפלאים, **תיקונים שיש להם שייכות לגאולה העתידה! ועלינו להיאחז בהם בכל עוז!** רביה"ק אומר (ליקוטי מוה"ר סי' י, אות ח') שפורים הוא מלשון הפסוק (ישעיה סג, ג) **"פנה דרکتא לבדי ומעמים אין איש אתי"** - שיבוא העת בו ידרוך הקב"ה וירמוס את הרע לגמרי, כי אנחנו אין אנו יכולים אלא להכניע את הרע כפי יכלתנו, אולם השי"ת הוא בעצמו יגמור הגמור ויכלה את הרע לגמרי, והיינו 'פורת דרکتא לבדי'. ועל זה אומר רביה"ק שהוא מלשון **"פורים"**, כי פורים מרמז על לעתיד לבוא בעת בוא התיקון הגמור, כאשר השי"ת יגמור בעדינו לטובה.

ועלינו מוטל רק לעשות ולפעול ככל יכלתינו בחיים חיותינו להכנת הרע; להכנת הכפירה והאפיקורסות; להגביר כוח הקדושה ע"י שמירת הברית וע"י כוח התפילה, **זהו עבודתינו כל ימי חיינו!** ועלינו לדעת ולהאמין שע"י קיום תקנות חכמינו ז"ל במצוות היום הקדוש של פורים **אנו נאחזים באלו התיקונים הנפלאים של לעתיד לבוא!** קריאת המגילה; אמירת על הניסים; משלוח מנות איש לרעהו; מתנות לאביונים; לבסומי ביין; סעודת פורים!

■ הארה נפלאה בעת סעודת פורים

האר"י הקדוש אומר (פרי עין חיים שער ר"ח חנוכה ופורים, פרק ה') **שבעת סעודת פורים יכולים לזכות להארה נפלאה ומויוחדת מה שאי אפשר לו לאדם לזכות במשך כל השנה כולה - אלא בעת סעודת פורים!** הארה מופלאה כזו מאירה בעת סעודת פורים! וע"י מצוות היום אנחנו מקושרים לזה! ואכן בפשטות - ע"י שמחת פורים בפשטות בחדוותא דליבא!

■ לקשר הכל להשי"ת

מובא בשם הבעל שם טוב הקדוש (ראה בספה"ק תולדות יעקב יוסף פר' תצוה, אות א') על מאמר הגמרא (תענית כב ע"א) על הני תרי בדחי שאליהו הנביא הראה עליהם ברחובה של עיר לפני רבי ברוקא חוזאה, שהם - הבדחנים - הן המה "בני עולם הבא".

ופירש הבש"ט - כפי מה ששמע מפי אחיה השילוני (כמו שכתב שם "ועל פי שאלה נאמרה לו", וידוע דהיינו על ידי רבו אחיה השילוני) - שאלו שני האנשים היו מקשרים כל מה שראו בעיניי העולם להשי"ת, כל דבר ודבר שראו היו מקשרים להשי"ת! וכאשר היו מדברים עם אנשים היו מקשרים אותם למקור שורשם - הוא השי"ת! כוח נפלא כזה היה להם, הם היו מדברים עם אדם והיו מרוממים את מוחו לקשרו לבורא עולם! הם הצליחו להוריד את הפירוד ולקשרו שוב למקורו הקדוש! בענין זה עסקו הני תרי צדיקי הדור.

■ עצבות מונע לקרבת הבורא

אמנם כל זה לא היו יכולים לפעול במקום שיש עצבות, **כי העצבות הוא מונע להתקשר להשי"ת, הם לא היו יכולים לפעול מאומה!** והיות שהיה להם כוח הבדחנות הם אמרו דבר צחות ובדיחותא לאדם והיו משמחים אותו, **ותיכף כאשר נכנס רוח שמחה בקרבנו היו מדברים עמו ומקשרים אותו להשי"ת!**

זהו גם כן עיקר הכוונה של שמחת פורים! **לעסוק בשמחת פורים! לבטל העצבות המונע מהתקרבות להשי"ת ועל ידי זה יכולים להתקרב להשי"ת אשר היא התכלית הנרצה!**

סוגלת שמחת פורים

מוהר"ת ב'ליקוטי הלכות' (הלכות נפילת אפים ה"ד, אות ו) מבאר ענין שמחת פורים עפ"י מה שהיה עם דוד המלך ע"ה בבית אחימלך - אכיש מלך גת (שמואל א', כ"א) - שהפלשתים תפסו אותו והביאוהו לפני המלך, והם אמרו לו: הנה זהו דוד, הוא האיש אשר **'הכה שָׂאוּל בְּאֶלְפֵינוּ וְדָוִד בְּרַבְבוֹתָיו'** (שם י"ב) - הוא מנהיג ומפחך הכל אצל בני ישראל, דוד המלך היה אז בסכנה גדולה, על כן הוא עשה את עצמו כמשוגע, הוא עשה מעשי שטות שגעון, כאשר ראה אכיש מלך גת כל זאת אמר: אין זה דוד, דוד הרי הוא איש בין אנשים ואינו משוגע, והאיש אשר לפנינו עושה מעשי שגעון - אין זה דוד... וכך הוא ניצל מהסכנה הגדולה!

מוהר"ת מסביר עומק הענין, **"ראה דוד שאי אפשר להתגבר עליהם ולצאת מהם כי אם על ידי שמחה, שעל ידי זה עיקר ההתגברות על הקליפות והסטרא אחרא שהם בחינת עצבות כנ"ל, אבל בעת תוקף הגלות שמתגברין במרירת השעבוד ואינם מניחים לשמוח, ואם כן מאין יבא עזרנו, כי אי אפשר להמלט מהסטרא אחרא כי אם על ידי שמחה, ולשמחה אי אפשר לזכות מחמת תוקף התגברותם בגלות כנ"ל, על כן דוד המלך שהיה שמחתן של ישראל כשנפל בגלות ביד הסטרא אחרא שהם הפלשתים, חנן ה' אותו בעצה הזאת שעשה עצמו כשטוה ממש, ועשה מעשה שטות ושגעון ממש והוריד רירו על זקנו ויתן על דלתות השער וכו' (שמואל א' כ"א) - ועל ידי זה נמלט מידם, כי על**

■ צפרא דשבתא דברים שנת תשע"ג לפ"ק

מורינו שליט"א אמר: הנה בדורינו נתרבה מאוד הענין של טומטום הלב והמח, ויכול האדם לעמוד בתפילות נעילה וכל הציבור מתפללים בכוונה ובחיות ובקול גדול, והוא אינו מרגיש כלום - - אמנם אל לו להתבלבל מזה, אלא ימשיך ויאמר התפילות כמו שהוא יכול, ויקשר עצמו עם שאר ישראל אשר זוכים להתפלל כראוי, **וזה תקוה גדולה לכל אחד, שע"י שכולל עצמו עם אחרים באהבה, ושמה בעבודת חברו שחברו זוכה לעבוד השי"ת ולגרום להשי"ת נחת רוח, הן בלימוד התורה והן בעבודת התפילה ועסק בצדקה וגמילת חסדים, כי עי"ז זוכה שנחשב לו כאילו עשה בעצמו כראוי, וכמבואר באוה"ח הקדוש על הפסוק (שמות ט"ו) **"ויעשו בני ישראל"**, שבניית המשכן נקרא על שם כל ישראל הגם שרק בצלאל וחכמי לב עשו אותו.**

לאור הזמן

■ סעודת פורים שנת תשס"ח לפ"ק

היום הזה הוא יום של השתוקקות וכיסופים ודביקות להשי"ת בחד קטירא כל היום, ואת זה מקיימים ע"י ה"בסומי", ואגלה לכם סוד, סוד גדול ונשגב, שכמו שהאבה תבנה את הביהמ"ק כמו שהבאנו מדברי רבינו בתורה י"ג את הזר "וימינא דא זמין למבני בי מקדשא" - כן יהיה סדר הגאולה: **מהשתוקקות וכיסופין ואהבה להשי"ת - מתוך הסתר פנים נורא כזה, מתוך מרחק מרחק כזה, שזה הוא הנחת-רוח הגדול ביותר להשי"ת שאין לו בדוגמא לא ממלאכים ולא משרפים ולא מחיות הקודש, נחת רוח כזה של אדם משתוקק להשי"ת כאשר הוא מלובש בגוף כזה, מגוף מוסתר וחשוך כזה אין לו בכל הבריאה ובכל העולמות העליונים...**

נושאים את העינים להשי"ת 'און מען לאזט ארויס א קרעכטן' (ומוצאים אנחה) מעומקא דליבא': **געוואלד!** בזה מקשרים את כל העולמות להשי"ת, ומזה יהיה נתקן כל תיקון העולם!

■ סעודת פורים שנת תשע"ב לפ"ק

כטוב לב המלך בין שאג מורינו שליט"א מנהמת לבו הטהור: בזהו הקדוש מובא 'לית רעותא טבא דאתעביד' **א אידישער קרעכץ** [אנחה יהודית] לא נאבד לעולם, **א אידישער רצון** [רצון של יהודים] לעבוד את השי"ת לא נאבד לעולם, **א אידישער ווייטאג** [כאב של יהודים] על ריחוקו מהשי"ת לא נאבד לעולם... וכל אלו יעקרו ויימחקו זכרו של עמלק, כל אלו יצטרפו למחית עמלק, ולהיות השם שלם והכסא שלם במהרה בימינו...

רבות! אסור לנו לאבד את הזמן היקר מכל! אין אנו מסתובבים זמן רב מדי בהאי עלמא, אנו צריכים ללמוד, אנו צריכים להתפלל, לעסוק בסור מרע ועשה טוב, **עלינו למלא את השנים ברצונות וכיסופים להשי"ת, ולזכור את מאמר הזהר 'לית רעותא טבא דאיתעבד'.**

■ שינוי לטובה רק ע"י שמחה

מדבריו אנו למדים ענין עבודת שמחת פורים, הבעל דבר הרי יודע כמה טוב נצחי יכול האדם לזכות ע"י שמחה, על כן הוא מנסה בכל דרך ובכל אופן למנוע את האדם משמחה ולהכניסו לעצבות, ובלי "עוז" - היינו קדושה (עיינו בספרה"ק לקוטי מוהר"ן סימן כ"ז, אות ו'); - אי אפשר לזכות ל"חדוה במקומו", ובכל אופן הרי כל הפגמים שורשם מעצבות גלויה או מוסתרת - ואילו ע"י שמחה יכול האדם להשתנות לגמרי לטובה!

ידי מילי דשטותא דייקא באים לתוך שמחה שעל ידי זה ניצולין מהם, כי עיקר ההתגברות עליהם הוא על ידי שמחה, ואי אפשר בגלות לשמוח כי אם על ידי מילי דשטותא דייקא כנ"ל."

ומסיים רבי נתן ואומר: "זוהו בחינת שמחת פורים שעושים אז כל מיני שחוק ומילי דשטותא בשביל שמחה, כי עיקר השמחה הוא על ידי מילי דשטותא דייקא כנ"ל."

פניני המכתבים

מכתבי הגה"צ מורי"נו שליט"א לאור הזמן והפרשה

בס"ד

י"ב"ה יום ג' לפ' ויקרא [שנת תשכ"ט לפ"ק] פעה"ק ירושלים ת"ו בב"א

מזל טוב מזל טוב על הולדת בתך 'נחמה' תחי'. הישועה של 'נחמה' תהי יחד עם פרנסה טובה וכלכלה ורחמים וחיים ושלוה וכל טוב לעולם אל יחסרנו, כמ"ש בנוסח של ברכת המזון. נעשית יותר שותף עם הקב"ה, כמ"ש חז"ל (קידושין ל' ע"ב) 'שלשה שותפין הן באדם, הקב"ה ואביו ואמו'. אני מקוה שכל השותפים יהיו להם נחת מכל יוצאי חלציהם וכן יהיה רצון. שמח בחלקך שזיכה אותך השי"ת במצוה הראשונה שכתוב בתורה (בראשית ט. ז.) "וְאֵתֶם פְּרוּ וּרְבוּ", והעיקר שיזכו להיות בני אדם בדמות אדם ובצלם אלקים, שתהיה להם דעת שידעו כי ה' הוא האלקים ואין עוד מלבדו, כי העיקר הוא הדעת, כמו שנאמר (דברים ד' ל"ט) "וַיִּדְעֶתָ הַיּוֹם וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לְבָבְךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים וְגו' אֵין עוֹד" ועיין בס"י ז' בלק"מ ח"ב.

חתי יקר נ"י אמר לי בשבת שלפני חתונתו, שמובא בלק"ה על הפסוק (שמות יז ט"ז) "מִלַּחְמָה לֶהָ בַעֲמֶלֶק מִדֹּר", שצריכים ללחום עם עמלק שרוצה לעקור את ה'דור דור'. כי עיקר כוונת האדם צריך להיות למסור את האמונה הקדושה בהשי"ת ובתורתו הק' ולפרסם את שמו ית' לדורו ע"י הולדת בנים, וכן הדור הזה לדור שלאחריו, דור לדור יביע אומר, עד סוף כל הדורות. וזה נכלל בברית שכרת הקב"ה עם האבות הקדושים ללחום בעמלק ולהכניעו (זה קצת שייך לסי' נ"ח בלק"מ). נמצא כל מי שמתחתן ומוליד דורות, ע"ז לוחם נגד עמלק השונא את המלכות דקדושה.

ולענין מלחמת עמלק אנו רואים דבר פלא בפרשת בשלח, שבתחילת הפרשה אמר משה לירשאל: "ה' יִלָּחֶם לָכֶם וְאֵתֶם תַּחַרְשׁוּן" (שמות יד י"ד) ואילו בסוף הפרשה במלחמת עמלק ציווה משה ליהושע "וַיֵּצֵא הָלָחֶם בַּעֲמֶלֶק" (שם יז, ט.).

1. ספר אוסף מכתבים חלק א' מתוך מכתב כ'.

ניצוץ אחד

ניצוץ קודש ממאמרי ומכתבי הגה"צ מורי"נו שליט"א

בזה שבאים דורות חדשים לעולם ומוסרים להם את האמונה הק' לדורות עולם - זאת היא המלחמה והנצחון הגדול נגד עמלק!

התירוץ הוא, כי בתחילת הפרשה מדובר כשפרעה לחם נגד ישראל, לכן אמר משה משמו של הקב"ה: "ה' ילחם לכם", אבל עמלק שכל כוונתו היתה שלא סבל את הקידוש של שמו יתברך, את התגלות מלכות שמים כזאת בעולם, וכל כוונתו היתה נגד ה' יתברך, לכן אמר משה "צא הלחם בעמלק". כי כך צריך להיות הדבר במי שכורת ברית עם זולתו, שאחד צריך לבוא לעזר חברו במצוקתו. והשי"ת כביכול כרת ברית עם ישראל, ולכן מי שמתגרה בישראל צריך הקב"ה להלחם בו, ומי שמתגרה בהקב"ה צריכים ישראל כביכול להלחם בו, כמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים קלט, כ"א-כ"ב) "הֲלוֹא מִשְׁנֵאִיךָ ה' אֶשְׂנֵא וּבִתְקוּמִיךָ אֶתְקוּטָט, תִּכְלִית שְׂנֵאָה שְׂנֵאֲתִים לְאוֹיְבִים הֵיוּ לִי".

ויהי רצון שיהיו דורותיך דורות ישרים מבורכים, עוסקים בתורה ובמצות, בונים מלכות דקדושה, מלכות לעם ולעלמי עלמיה אמן.

את החיות של לקוטי תפילות אחוז היטב ואל תניחהו בשום אופן. כי אולי כבר שמעת ממני המשל מהבעש"ט זי"ע ועכ"ל, כי אחד שהולך לקנות יין, נותנים לו כוס יין מתוק לטעימא בעלמא, ואח"כ כשרואה שהיין הוא טוב והוא מבקש עוד, אומרים לו, שלם, ותקבל לא רק לטעימא. כן הוא בכל דבר שבקדושה, מקודם נותנים לאדם חיות באתערותא דלעילא, ואח"כ אומרים לו, נראה איך שאתה בעצמך מתחזק בזה, ואז אם מתחזק אזי הוא מרויח את הדבר בעצמו, לא רק את הטעימא מעלילא, כי ראוי הוא לכך. וכן למדתי השבוע בלק"ה ממוהרנ"ת זי"ע, שאין לך דבר שבקדושה שזוכין לו בלי התחזקות, וחזק ואמץ כי ממה שרק תתחרט - מזה אף לא תתחרט.

חבריך הדורש שלומך וטובתך והצלחתך

בלב ונפש חפצה

יעקב מאיר שכטער

עניני אמירת תהילים

האוצרות הגנוזים בתהלים - אמונה, תפילות, הילולים, ורצונות...

'ואביתה תהלה מבשר ודם'

אומרים ב'יהי רצון מלפניך' לפני אמירת תהלים 'שתפן ברחמים אל קריאת מזמורי תהלים שאקרא כאילו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו זכותו יגן עלינו'. רבינו בליקו"מ (ה'ב ס"ז) כתב וז"ל: 'מי שיודע קצת בידעתו ית' הוא יודע שעיקר התענוגים והשעשועים של השי"ת הוא רק שאנחנו מעולם הזה השפל נגדל ונקדש שמו ית', וזה עיקר התענוגים והשעשועים של השי"ת... כי השי"ת יש לו שרפים וחיות ואופנים ועולמות עליונים שהם עובדים אותו ית', ואעפ"כ עיקר התענוג והשעשוע שלו כשעולה למעלה העבודה של עולם השפל הזה'. כי הגם שנמצאים אלפי אלפים ורבות מלאכים ושרפים שעובדים אותו ית' בלהט אש קודש, אעפ"כ עיקר תכלית הבריאה היא לעבדו ית' דוקא מזה העולם השפל להאמין בו, ולקוות אליו, ולומר כאן שירות ותשבחות לפניו ולהמליכו ית' על כל העולמות, וזאת היא עיקר העבודה והנחת רוח לו ית', וכמו שאומרים: 'אשר אימתך: בהמון מלאכים. בהילוך מתנות. בועד אלפים... בפותחי קדוש. בפוצחי ברוך. בצודי ארבע. בצנופי

שש שש... בשביבי אש. בשבילי מים. בתלולי רום. בתלתלי גובה. ומוראך אליהם', - ואף על פי כן - 'ואביתה תהלה: מבשר ודם. מהבל ותוהו. מחצירי ישב. מצל עונב. ומציני נובל... ותפארתך עליהם!!!' (מפיוט בתפלת מוסף ליוה"כ).

ולכן אמר דוד המלך ע"ה: 'אגורה באהלך עלמים' (תהלים סא, ה) וע"ז דרשו חז"ל: וכי תעלה על דעתך שדוד ביקש דירה בשני עולמים? אלא אמר: יהיו קורין ומזכירין אותי בבתי כנסיות ובבתי מדרשות כאילו אני קיים (ילקו"ש תר"ג). שדוד מלך ישראל ידע והכיר ערך מעלת עבודת זה העולם השפל, ולכן נכסף מאד להמשיך לעבדו ית' מהעולם הזה דוקא, וביקש מהשי"ת שכביכול יגור בעולם הזה לנצח... וזאת על ידי שייאמרו תמיד התהלים שלו ויזכירוהו ויהיה נחשב אצלו כאילו הוא עובד את השי"ת מהעולם הזה לנצח.

וזה כוונת היה"ר שקודם אמירת תהלים: 'שתפן ברחמים אל קריאת מזמורי תהלים שאקרא כאילו אמרם דוד המלך ע"ה בעצמו'. ואגב, זכיה גדולה בפני עצמה היא, להיות סניף לדוד המלך ע"ה, לומר זמירותיו בעלם הזה, ועי"ז נחשב כאילו אמרם דוד המלך ע"ה בעצמו...